GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ GIŽDORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

„ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 23 FEBRUARA 1935 | BROJ 185

Zadatci štampe i žurnalistike

Predavanje dr. Beneša preko praškog radija

U utorak uveče je čehoslovački ministar inostranih djela dr. Beneš održao preko praškog radija predavanje o zadatcima štampe. Predavanje je održano u okviru predavanja o štampi, koja priređuje čehoslovački Crveni Krst.

U uvodu je dr. Beneš upozorio na teškoće današnjeg vremena i opomenuo je da se javnost ne predaje bezbrižnoj ravnodušnosti ili pasivnoj rezignaciji, jer se nalazi u stalnoj borbi za obezbeđenje postignute narodne slobode i političke i državne samostalnosti, za obezbeđenje mira i ostalih uslova za zdrav razvitak savremenih i budućih generacija. Težnja za boljom sutrašnjicom je u demokratiji stvar svih građana republike i svih slojeva čehoslovačkog naroda. Dr. Beneš želi da podvuče vanredan značaj štampe za to svenarodno i cjelodržavno djelo.

Služba javnosti

Funkcije štampe se mora shvatiti kao istinska javna služba državi, narodu i javnosti. Zbog toga štampa ne treba da sistematski prati lične, koristoljubive i bilo kakve egoističke partikularne ciljeve. Dobra funkcija u tom smislu, to jest poštena i istinska služba državi, narodu i javnosti, zahtjeva dakako principijelnu slobodu, koja međutim ni u najslobodnijoj državi ne može biti istovjetna sa samovoljom i anarhijom. Sloboda znači i odgovornost, smisao za zakonitost i poštovanje moralnih principa i poretka. Nema slobode bez odgovornosti, a gdje je nedostatak smisla za odgovornost, tamo neizostavno dolazi do ukidanja te slobode.

Objektivno informiranje

Osnovni zadatak žurnalistike je da pošteno i objektivno informira svoje čitaoce. Informaciona funkcija novina, dakle i novinara ne leži samo u brzom nabavljanju vijesti, nego u sistematskom i inteligentnom praćenju svih značajnih događaja i u brzom, kratkom i sintetičnom izradjenom obavještavanju čitaoca. Taj informacioni zadatak zahtjeva bistar pogled u ocjenjivanju i klasificiranju događaja i kritičnost, kao i vrlo brzu ocjenu i dakako najveću mjeru objektivnosti, direktno specijalan smisao za objektivnost. Baš čehoslovački pretsjednik je jednom prilikom čehoslovačkoj žurnalistici prebacio veliku dozu partizanstva koji rekao direktno izvrće slike stvari i događaja. Da bi čovjek saznao samo suve fakte mora pregledati novine svih stranaka, rekao je gospodin pretsjednik. Dr. Beneš savjetuje da se čehoslovački odgovorni faktori uče od glavnih engleskih novina. U mnogo čemu im mogu biti pravi klasični primjer. Ujedno upozorava na onu veliku visinu štamparske kulture, do koje je stigla Engleska.

Potreba kosmopolitizma

Dobro vršenje informativne funkcije štampe zahtjeva od čehoslovačkog novinara i kosmopolitizam. Kosmopolitizam, to znači širok i zorni ugao, koji se oslanja na temeljnije poznavanje međunarodnog svijeta, svijesno odbijanje provincijalizma i uskog, sebičnog i sobjektivnog obzora, koji krije obično dublji i širi značaj stvari, te i objektivno iznašanje te stvari; dalje svijest da nismo u svijetu sami, da o svijetu ne možemo sami odlučivati i da u znatnoj mjeri zavisimo od ostalog svijeta i podležemo njegovim raznim uticajima, ali i da svojim sopstvenim uticajem i pravima, koja moraju biti respektirana, tom svijetu pripadamo i sačinjavamo s njime jednu cjelinu. Taj zahtjev je tim više na mjestu od momenta, kad smo kao narod prestali da budemo samo objekt tudje vlade i postali smo subjekt međunarodnog života i kad nam je postavljen zadatak da dnevno konzekventno i čvrsto branimo našu samostalnost i svojim radom stičemo mjesto u međunarodnom društvu ostalih naroda i država. Sada se radi o svijesnom, inteligentnom i istrajno izvojevanom uvrštavanju sopstvenog interesa, potreba i prava među interese i potrebe ostalih naroda, i prije svega u okvir općeg prava, međunarodnog. Po mom mišljenju je to najbolja forma narodnog državnog egoizma i ujedno krasnog rodoljublja.

Objektivnost prema inostranstvu

Dr. Beneš dalje upozorava na vrlo česte greške čehoslovačke štampe. Informirajući o tuđim zemljama i državama, čehoslovački novinari rado često sjedaju na sudijsku stolicu i pretresaju politički postupak stranih naroda i država, kao i odgovornih političara i državnika. To nikada nije dosta objektivno, vrlo često prelaziti te granice istinskog takta i gentlemanstva i nije dakle to dobro vršenje zadataka novinarske informativne djelatnosti. A to nam ne stiče prijatelje i ne olakšava spoljno političke zadatke. Zadatak objektivnog novinara je mnogo prije da temeljno iznese karakter i pojedine pojave kulturnog, političkog ili socijalnog života drugih država i naroda i da objektivno mirno kaže u čemu se to slaže s našim potrebama i interesima, nego da

MOBILIZACIJA U ABESINIJI

Adis Abeba 23 februara — Pregovori koji se ovdje vode po naređenju talijanske vlade zapeli su, jer Abesinija ostaje odlučno pri svom stanovištu, da su pogranične incidente izazvala nomadska plemena, koja ne potpadaju pod abesinsku suverenitet, zbog čega abesinska vlada ne snosi odgovornost.

Abesinija prati vojne mjere Italije sa najvećom pažnjom zbog čega se sprema za svaku eventualnost. Mobilizacija abesinske vojske se nastavlja punom parom, jer vlada hoće da je događaji ne iznenade i da bude spremna na obranu za slučaj talijanskog napadaja. Ratničko raspoloženje vlada u čitavoj Abesiniji. Pored pozvanih pod oružje, prijavljuju se ljudi u masama dobrovoljno u vojsku.

Italija i držanje Japana

Rim 23. — Izjava japanskog ministra vanjskih posala, kojom je upozorio Italiju zbog događaja u istočnoj Africi, izazvala je u svim talijanskim krugovima najveće iznenađenje. Isto je tako za Italiju bilo veliko razočaranje, što se odjednom pojavio Japan kao saveznik Abesinije.

Držanje Japana zabrinjuje talijanske mjerodavne krugove, jer Japan pretstavlja veliku zapreku talijanskoj akciji u Abesiniji. Italija se boji da rat sa Abesinijom ne bi doveo do jačeg zaoštravanja odnosa i sa Japanom, što bi se lako moglo pretvoriti u ratne zapletaje.

Francuska prema talijanskoj mobilizaciji

Pariz 20 februara — U čitavoj Francuskoj su načisto s pravim namjerama Italije prema Abesiniji, gdje se vidi da je Italija svojim mjerama prešla granice afričkih defanzivnih priprema.

1000 km duga obalna linija, koju je Francuska u svojoj Somaliji prigodom rimskih pregovora ustupila Italiji i u čiju će Italije u upravi željeznice, koja vezuje Djibouti sa Addis Abeba najbolje dokazuje da Italija želi jednostavno napasti Abesiniju, koristeći se potpuno s tim novostečenim strateškim uslovima.

Što se pak tiče pograničnih sukoba koje Italija iskorišćuje kao motivaciju za svoje vojne mjere protiv Abesinije, u većem dijelu francuske javnosti su prouzrokovali nepovoljne komentare na štetu francuske vlade, koja nije ništa preduzela za svoje strane protiv Abesinije, tim više što su nedavno u jednom pograničnom okršaju francuski graničari doživjeli pokolj.

Američki Crnci u Harlemu započeli su bojkot talijanskih restauracija i uličnih prodavača i živo manifestiraju svoje simpatije s Abesinijom.

Madžarska vladina stranka zatražit će kazneni progon protiv Eckhardta zbog njegovih govora i napadaja na stranku.

Poginuli u ratu za vrijeme mira

Berlin 23 februara. — „Völkischer Beobachter" donosi interesantan članak pod gornjim naslovom u kojemu među ostalim stoji i ovo: „Poznato je da su svjetske nacije udružile u Ligu Naroda, kojoj je svrha da se čuva svjetski mir. Kako se pak čuva mir pod okriljem te zajednice interesa, najbolje dokazuje statistika.

Usprkos Lige Naroda u svim djelovima svijeta se vodi rat, u kojem je u dvije posljednje godine palo 120000 ljudi.

Najkrvaviji je sukob zaista bio između Japana i Kine pri čemu je poginulo 50000 ljudi. Rat koji se vodi između Bolivije i Paraguaja pozobao je 30000 ljudi. Sukobi u Maroku i Arabiji izazvali su 20000 mrtvih, a događaji u Mandžuriji 20000 mrtvih.

Engleski admiral pred vojnim sudom

London 23 februara. — U ponedjeljak će početi pred izvanrednim vojnim sudom rasprava zbog sudara dvaju najvećih engleskih ratnih brodova, bojnog brođa „Hood" i „Renown", koji se nedavno dogodia blizu Gibraltara, pri čemu je „Hood" tolko oštećen da ga se jedva dovuklo do Engleske, gdje se sada popravlja u suhom doku. „Renown" pak je u toko prošle godine pretrpio tri sudara sa ratnim brodovima.

Pred vojnim sudom će odgovara jedan konteradmiral kao zapovijednik II eskadre, i dva zapovjednika spomenutih brodova.

Rasprava će se voditi u Portsmouthu, a kako se čini, biti će pristupačna i javnosti.

na temelju površnog poznavanja donosi često opšti, subjektivno i ostro negativan sud i osudu. Taj kosmopolitizam će pomoći čehoslovačkim novinarima i u informativnoj djelatnosti o čehoslovačkim prilikama i unutrašnjim pitanjima.

Novinarova odgovornost

Novinar ima i drugi veliki zadatak: vaspitanje i obrazovanje. Novine ne mogu kod nas igrati onu ulogu, koju su igrale na početku našeg narodnog razvitka u eri preporoda, kad su bile takoreći jedina škola obrazovanja i narodnog rodoljubivog vaspitanja i vrlo čestim školama českog jezika. Pored svega toga ostaju naše novine najvažnije sretstvo za političko, kulturno i ekonomsko vaspitanje publike. Njihov značaj se danas može uporediti samo sa značajem radija. Odatle proizlazi velika odgovornost novinara, kao i veliki zahtjevi, koji se moraju postaviti ličnosti novinara i njegovog rada. Novinarsko znanje međutim mora biti dopunjeno izvjesnom moralnom kvalifikacijom, koju novinaru može dati ne samo svjest o vezi između njegovih informativnih i vaspitnih zadataka i moralnim, političkim i kulturnim idealima svog naroda i države, nego i velikih i opšte čovječanskih ideala. Biti svjestan i odgovoran nosioc tih ideala — to je najviši zadatak čehoslovačkog novinara.

Svjest o tom zadatku mora poštenog novinara dovesti do pozitivne konstruktivne djelatnosti. Svjest o tom zadatku ga štiti ujedno pred čistim negativizmom, destruktivizmom i novinarskim metodama, u kojima odlučuju senzacije, skandaliziranje, draženje i demoralizacija.

Razumije se ispunjavanje tog visokog novinarskog zadatka zahtjeva i izvjesne lične osobine; prije svega dakako moralnu odgovornost, moralnu karakternost, ljubav prema istini i poštenju, nepodmitljivost. Bez te moralne kvalifikacije nema i nikada neće biti dobrog informiranja, ni dobrog državnog i nacionalnog vaspitanja. Bez toga nijedan novinar svoj zadatak dobro ne ispunjava i nikada neće ispunjavati.

Zadatke koje postavljamo čehoslovačkom novinaru možemo izraziti vrlo kratko, ali i vrlo određeno: Od njega zahtjevamo da objektivno informira, pošteno vaspitava i da bude nosioc zdravog političkog i kulturnog idealizma, pomažući svom narodu i državi u radu koji ide za obezbeđenjem sigurnosti i dobra građanstva i primjenom ujegovih pozitivnih vrijednosti u harmoničnom zajedničkom životu s drugim državama i narodima. To ni su laki zadatci, ali nisu ni nedostiživi; zahtjevaju svjetsko vaspitanje, istinsko poštenje i dobru volju, svjest o svojoj visokoj misiji — javnoj službi, vršenje novinarstva kao javne službe, a ne kao zanata i najzad nesumnjiv novinarski talenat.

Posljedice zabrane uvoza u Italiju.

Povodom zabrane uvoza robe iz Jugoslavije u Italiju, koja je uslijedila 19 ov. m. udruženje trgovaca u Šibeniku, Splitu i Metkoviću, najhitnije je dostavilo trg. industrijskoj komori u Splitu podatke o onoj robi koja se ima izvesti ili koja je bila na putu na izvoz. U isto vrijeme udruženje trgovaca obratilo se je preko trgovačko industrijske komore zavodu za unapredjenje vanjske trgovine pri ministarstvu trgovine u Beogradu, da se zauzme, kako interesi naših trgovaca ne bi bili ugroženi i da poradi na tome da se uredi pitanje uvoza naše robe u Italiju.

TALIJANSKA PROPAGANDA ZA DALMACIJU NIJE PRESTALA

Rad talijanske kulturne lige u Dalmaciji

O stanju i položaju naših manjina u Italiji pisano je dovoljno, i mi se o ovom prilikom nećemo baviti tim pitanjem. Namjera nam je da, na osnovu talijanske zvanične statistike, prikažemo rad Talijanske kulturne lige u našoj zemlji.

„Lega culturale italiana" je, kako je poznato, nasljednica predratne „Lega nazionale" koja je za vrijeme austro ugarske monarhije vodila široku i dobro organizovanu talijansku propagandu na našoj morskoj obali. U njezinom krilu osnivane su najraznovrsnije organizacije kojima nije bio samo cilj izdržavanje škole, nego i raznovrsne druge organizacije koje su imale vjerski i kulturni, socijalni i ekonomski karakter: „Lega nazionale" imala je svoje bogate fondove koje je izdašno pomagala i talijanska država, a koristila je i sabirne akcije koje su joj donosile milijone lira. Poslije rata, iz nje je osnovana druga, Kulturna liga, kojoj je povjerena kulturna i politička propaganda, a ta je liga prije malo vremena izdavala „Vodič školske službe u pokrajinama Trst, Rijeka, Gorica, Pola, Zadar". Da se vidi kakav je i u kolikoj je mjeri razvijen taj rad, poslužit ćemo se tim „Vodičem" koji je, kao službena publikacija, potpuno autoritativan.

„Vodič" sasvim jasno naglašava da život talijana u Dalmaciji nalazi svoju najjaču i najefikasniju manifestaciju u mnogobrojnim udruženjima, a naročito u školama društva „Lega culturale italiana", koje je centar talijanskog života u Dalmaciji. Tim školama je namijenjeno očuvanje talijanskog nacionalnog karaktera mladih generacija i one izvršavaju svoju misiju na potpuno zadovoljstvo. Dalje se iz toga „Vodiča" vidi da u Dalmaciji sada postoje ove škole, ustanove i udruženja: Osnovna škola u Šibeniku, Osnovna škola u Trogiru, Dječje sklonište, Osnovna škola i Večernja škola sa tečajevima usavršavanja za odrasle i za ženske radnje u Splitu, Dječje sklonište i osnovna škola na Hvaru, Dječje sklonište, osnovna škola i Večernja škola sa tečajevima za odrasle u Dubrovniku. Radi se na osnivanje Osnovne škole u Kotoru. U ove škole primaju se ne samo djeca iz mjesta u kojima se one nalaze, nego i iz okolnih i udaljenijih mjesta za koje se onima koji ih čuvaju plaća odšteta za izdržavanje iz fonda „Lege".

U izvještaju se dalje konstatuje da ove škole napreduju i u porastu broja djece koja se školuju, a to dolazi otuda što organizacija napreduje a samim tim i nacionalna svijest u redovima talijanskih sunarodnjaka. Porast pohađjanja škola naročito je veliki u toku 1934 godi

U mjestima u kojima ne postoje škole, osnovana su i neprestano se osnivaju raznovrsna udruženja koja stoje pod pokroviteljstvom „Lege". Tako postoje: Kasino u Šibeniku, Čitaonica u Trogiru; Čitaonica, Radničko društvo, Dobrotvorno udruženje, Pjevačko društvo, Narodna knjižnica i Kooperativna zadruga u Splitu; Društvo Boadi i Narodna biblioteka na Hvaru, Unione italiana i Biblioteka na Korčuli; Unione italiana i Dobrotvorno društvo u Dubrovniku, itd. U mnogim mjestima postoje, uz pojedina društva, potporni kreditni otsjeci, preko kojih se vrši kreditiranje njihovih članova. Talijanima u Splitu i Dubrovniku uspjelo je da, za svoje potrebe osvoje i po jednu crkvu, u kojima katihete obavljaju vjerske funkcije za sve talijanske sunarodnjake, tako da oni više ne moraju da pohađaju ostale crkve koje su potpuno pohrvaćene.

Sva pomenuta društva ne služe samo kao centri talijanskih sunarodnjaka, već razvijaju i svoju specifičnu aktivnost koja odgovara njihovim posebnim ciljevima".

Kako se iz izloženog vidi, „Lega culturale italiana" razvila je na našoj teritoriji veliku aktivnost, da se i sama hvali postignutim uspjesima. Oni, stvarno, i jesu veliki, jer na koju stotinu talijanskih sunarodnjaka, dolazi prosječno po jedno društvo, koje se bavi ne samo svojom redovnom aktivnošću, nego radi i na svojim posebnim ciljevima. A dok je to tako, odavno je zbrisan i posljednji trag školama koje su imali jugoslavenski sunarodnjaci u t. zv. Julijskoj Krajini, kojih je bilo oko 600 na broju, na kojoj teritoriji ne funkcioniše više ni jedno jugoslavensko društvo u kome bi se moglo djelovati barem dobrotvorno i humano.

„Vodič" koji je izdala „Lega culturale italiana" dokumenat je od velike vrijednosti za one koji znaju da čitaju. (Narodna Odbrana Beograd)

Svakodnevna brza pruga od Sušaka do Kotora

Jadranska plovidba na Sušaku čini posljednje pripreme za ljetni plovidbeni red koji stupa na snagu 1 aprila. Jadranska plovidba uvest će nekoliko brzih pruga. Tako će svakog dana ići brzi parobrod od Sušaka do Kotora, dok su prošlih godina bile iz Sušaka samo tri brze pruge nedjeljno Vrše se brzim tempom popravci parobroda usidrenih u Kraljevici, te će skorih da na ti parobrodi biti potpuno sposobni za ljetne pruge.

Mogućnost avionske turističke linije Holandije s Jadranom.

Ovih dana u Beogradu boravi ing. Meuser, zastupnik kraljevskog holandskog vazduhoplovnog društva koje u zadnje vrijeme nastoji da svoje avionske linije razgrani po Evropi, pa i preko Oceana. G. Mauser doputovao je u Beograd po nalogu svega preduzeća da izvidi mogućnost uspostave vazduhoplovne turističke veze Amsterdam Jadran. Ova bi se linija odvijala samo preko sezonskih mjeseci, kada se brojni turisti interesuju za naše more. G. Meuser je stupio u vezu sa nadležnim i zainteresovanim društvima kako bi došlo do ostvarenja ove ideje, koja bi doprinijela unapredjenju našeg turizma na Jadranu. Kako još ništa definitivno nije zaključeno, nezna se kako bi se linija uspostavila, dotično koja bi mjesta ticala na Jadranu,

Novi kino „Jadran"

otvoren je u Zagrebu i najukusnije uređen. Dvoranu grije najmodernija amerikanska aparatura, koja ljeti služi za hladnjenje. Premda je ovo deseti kino u Zagrebu, stoji pred njim lijepa budućnost jer unatoč modernog i skupog uredjaja su ulaznice vrlo niske: 4 i 6 dinara, a lože su 10 din.

Za bojkot talijanske robe provedena je jaka agitacija u svim afričkim kolonijama, tako da trgovci u Kairu već sada moraju storniratl narudžbe u Italiji.

Književne vijesti

Ovogodišnja izdanja MATICE HRVATSKE osobito resi jedno originalno djelo, prvo svoje vrste uopće u jugoslavenskoj znanstvenoj književnosti: TEMELJI FILOZOFIJE (historijsko kritička orijentacija) prof. S. Zimmermanna, sveučilišnog profesora filozofije u Zagrebu. Poznati naš učenjak napisao je dosada lijep broj filozofskih djela i stekao je glas preko granica naše države svojom filozofskom spremom i originalnim mišljenjem u raznim filozofskim disciplinama. Matica Hrvatska, izdavši ovo najnovije djelo g. Zimmermanna, zaslužuje priznanje osobito, jer danas hoće svako da pomalo filozofira, a kako Matica ima — mislimo velik broj pretplatnika, tako će ovo korisno djelo poslužiti mnogima kao uputa u jednu, najdublju, ali i najpotrebniju znanost: životnu — filozofiju. Zimmermann, u tom djelu, pokazao se je i kao veliki i kao duboki mislilac, a ujedno znao je svoje filozofsko znanje da iznese popularnoznanstvenim načinom, koji čini knjigu pristupnom i razumljivom svakome i malo obrazovanom čeljadetu. Knjiga je osobito važna za üniversitetske đake, a poslužiće dobro i nastavnicima logike i psihologije u srednjim školama. — Na ostale knjige Mat. Hrv. osvrnućemo se što prije kao i na njezina izvanredna izdanja.

Jedan propagandistički almanah

Početkom ove godine pojavio se u Italiji jedan čudan almanah-kalendar za 1935 god. Almanah je izdala redakcija mjesečne revije „Il Mare nostro" pa almanah nosi i taj naziv. Štampan je u Milanu u tiskari Salmini i umjetnički vrlo lijepo opremljen. Na naslovnoj stranici nalazi se velika dalmatinska zastava, a ispod nje dio Venecije sa lavom sv. Marka koji je okrenut prema nama. Odozdo je slika sa karakterističnim detaljima naših dalmatinskih gradova. Na prvoj strani nalazi se velika slika u bojama sv. Jeronima, dalmatinskog sveca, a dalje se na dvanaest stranica sa kalendarskim podatcima za dvanaest mjeseci nalaze na svakoj stranici slike Zadra (dvije slike), Sibenika, Trogira (palača Cippico i katedrala), Raba, Splita (dvije slike), Hvara, Dubrovnika, Perasta i Kotora. Ispod slika ovih naših gradova nalaze se citati iz djela talijanskih pisaca, koji govore o „talijanstvu" dotičnog našeg grada.

Pojavu ovog almanaha-kalendara s ovakvim sadržajem razumjeli bismo u predjašnjim godinama, ali je ne možemo nikako dovesti u sklad sa politikom Italije u sklad sa politikom Italije poslije zaključenja rimskog sporazuma, za čije ostvarenje je postavljeno kao preduvjet talijansko-jugoslavensko zbližnje.

Ne znamo kako se u Italiji stvarno gleda na to zbližnje ali valjda ni g. Mussolini ne vjeruje, da je ono moguće doklegod se u Italiji javljaju ovakvi propagandistički almanasi-kalendari, koji najbolje otkrivaju pravo raspoloženje Talijana.

GRGO ĆULAR isp. majstor ŠIBENIK
Proizvodnja vijenaca i buketa iz prirodnog cvijeća, te izrađivanje i prodaja vještačkog cvijeća. — Ul. Kr. Tomislava i cesta 12 Lipnja.

GRADSKE VIJESTI

KINO „BALKAN" prikazuje samo danas Brigite Helm u filmu „Inge i milioni".

U nedjelju velefilm po Claude Farrerovom romanu „Boj kod Cušime" sa Anabella, Inkišinov i Charles Boyer.

TESLA Tonkino prikazuje u nedjelju grandiozni velefilm „Ljubavi je kraj" Paula Wendy i Willy Ferst.

Čajanka Akademskog kluba

Večeras u prostorijama hotela „Krke" održava se čajanka Jugoslovenskog Akademskog kluba. Sviraće jazz kapela g. Strausa. Početak u 21 sat. Ulaznica dobrovoljni doprinos.

Uspjela izložba neobičnog slikara

U četvrtak je završena uspjela izložba akademskog slikara g. Aleksandra Kleina, koji je sve svoje radove izradio nogom, pošto su mu ruke oduzete. Posjeta izložbe je bila odlična, a uz to je i prodato nekoliko slika. Sam slikar je za vrijeme cijele izložbe slikao pred publikom i to sa vještinom koja zapanjuje. Za vrlo kratko vrijeme sa nekoliko vještih poteza g. Klein nacrta nogom vrlo lijepe slike.

Iz Šibenika ovaj čudni slikar ide dalje duž našeg Primorja a zatim u inostranstvo.

Čajanka N. Ž. Z.

U nedjelju 24 t. mj. u 17 časova Narodna Ženska Zadruga priređuje čajanku sa društvenim igrama tombolom u društvenim prostorijama.

Svira orkestar ruske balalajke.

Ulaznica dobrovoljni doprinos.

NA OSNOVU NAREĐENJA gospodina Ministra vojske i mornarice M.K. broj 29, 674, obaviće se u kancelariji intendanta Mornarice komande u Šibeniku na dan 4 marta u 11 časova prvo pismeno nadmetanje za istovar, utovar i pretovar vojnog baruta u Šibeniku.

U SARAJEVU 17 februara obavljeno je vjenčanje gdice Berte Drutter sestre uvaženog našeg trgovca g. Salamona, sa gosp. Jakobom Kabilijo. Čestitamo!

Društvena putovanja »Jadran-Expressa« ići će i preko šibenika

Gosp. Sako Bilbija vlasnik „Jadran-Exspressa" velikim žrtvama i ogromnim nastojanjem uspio je da u inostranstvu zaključi oko 150 društvenih putovanja sa autobusama „Jadran-Expressa". Na ovaj način pomognuće se mnogo prometu stranaca na našem Primorju, i to naročito u onim krajevima, koja nemaju pogodne saobraćajne veze.

Sva ova putovanja išla bi preko svih važnijih mjesta Primorja i uopće važnijih mjesta naše države. Kako bi jedan dio ovih izleta išao i preko Šibenika, g. Bilbija će doći u nedjelju, da bi sa ovdašnjim putničkim uredom uredio ovu stvar.

Nemožemo a da ovaj gest g. Bilbije ne pohvalimo. Ovo nije prvi put da g. Bilbija ukazuje pažnju našem gradu. Prošle godine jedna ekspedicija „Paris Praha filma" izradila je jedan propagandno-turistički film 500 dug i to na račun g. Bilbije. U tom filmu, pored ostalih gradova, dostojno mjesto zauzima i Šibenik sa svojim ljepotama, kao i slapovi Krke. Ovaj film se prikazuje u Čehoslovačkoj, i služi kao dobra propaganda našeg grada.

Kao što je poznato autobusi g. Bilbije su najmodernijeg tipa i vrlo udobni i luksusni. Ove godine je vozni park g. Bilbije pojačan još sa dvoje novih kola, tako da ih u svemu ima sada šest.

PROJEKT IZGRADNJE PUTA

Jadrtovac—Grebaštica—Primošten—Rogoznica

Na molbu seljaka sela grebaštice Gradsko poglavarstvo — Šibenik, uputilo je svojevremeno Banskoj upravi predstavku kako bi se otpočelo sa gradnjom puta Jadrtovac—Grebaštica—Primošten—Rogoznica. Gradnja ovoga puta bila je od prete potreba za ove krajeve, a u isto vrijeme ovim radovima dala bi se tamošnjem stanovništu prilika da zaradi uposlavanjem na radovima.

Banska uprava je sada na pomenutu predstavku odgovorila, i zatražila od Gradskog poglavarstva elaborat odnosnog puta, kako bi se u najkraćem vremenu otpočelo sa izgradnjom ovoga potrebnog puta.

Teren za gradnju poreske uprave

Prema aktu ministarstva finansije, po kome se traži od Gradskog poglavarstva — Šibenik da stavi na raspoloženje zemljište u najkraćem roku za izgradnju zgrade za Poresku upravu, Gradsko poglavarstvo stavićе ministarstvu na raspoloženje svoja tri raspoloživa terena, kako bi ono samo izabralo najpogodniji. Ta tri terena nalaze se: jedno kod sv. Križa, drugo na početku Šubićevca (preko puta nove gimnazije) i treće na Građi. U isto vrijeme zatraženo je od ministarstva da naznači koliko je kvadratnih metara terena potrebno za ovu zgradu, kao i veličinu zgrade, pošto sve to u dobijenom aktu nije naznačeno.

Obveznice 6% dalmatinskih agrara kao i uložnice svih vrsta kupujemo po najboljem dnevnom tečaju **Mutual banka i mjenjačnica**, Zagreb, Jelačićev trg 15.

SPORT

»Solin« — »Osvit«

U nedjelju 24 t. mj. na igralištu „Osvit-a" na Šubićevvu odigrače se finalna utakmica za provincijsko prvenstvo splitskog nogometnog potsaveza između „Solin-a" iz Solina i „Osvit-a. Poslije duže pauze nastupiće „Osvit" u jednoj ozbiljnoj utakmici, te se nadamo da će kao i uvjek do sada, časno zastupati svoje boje.

Da se „Solin" ozbiljno sprema za ovu utakmicu najbolje pokazuje i činjenica da sa njime u nedjelju dolazi i veći broj kibica kako bi navijali za svoj klub.

Utakmica počinje u 3 sata po podne.

Sokolsko Društvo Šibenik

Čuvajte Jugoslaviju!

U fond Sokolskog društva Šibenik dala su slijedeća braća:

M. Pecelj i N. Maričić po 100 din., sestra Pašini Katica 50 din., Kovačev P. 40 din., Benković E. 30 din., Friganović I. pk. Jakova, Matulović I. i Joso Jadronja po 20 dinara.

Uprava najtoplije zahvaljuje.

Z d r a v o!

Neka je slavá Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju!

Uprava.

IZ POLICIJE

Pozivaju se svi vlasnici hotelā, gostiona i kafana da najdalje do kraja ovoga mjeseca prikažu duple cjenovnike jela, pića i spavaćih soba Predstojništvu gradske policije.

Stečajevi i prinudna poravnānja kroz mjesec januar

U toku mjeseca januara 1935 godine bilo je otvoreno u cjeloj zemlji 9 stečajeva i 21 prinudno poravnanje van stečaja.

U istom mjesecu prošle godine bilo je 29 stečajeva i 24 prinudna poravnanja vān stečaja.

Subotnja novela:

Pjesma zvijezdi

Poslije večere moj prijatelj Torp me pozvao u svoju sobu za rad da razgovaramo i popušimo po jednu cigaru. Sjeli smo i započeli razgovor o svakodnevnim stvarima. Odjednom je do nas doprla muzika iz susjednog stana.

— Opet ovaj radio, — rekao sam. — Zaista je to dosadna stvar. Nikako čovjek ne može imati mira. U trenutku kad ste najraspoloženiji za razgovor, neki aparat mora da se umiješa i da vas dovede do bijesa. Čujete li ga?

Ali moj prijatelj Torp je izgledao kao da nije ni čuo moje riječi. Sjedio je sasvim nepomično, a pogled mu je bio uperen u daljinu. Pri tome je problijedio.

— Da vam nije zlo? — upitao sam ga. —

On je stavio ruku na usta da bi time dao znak da ćutim, a potom je još neko vrijeme sjedio tako, sav predan svojoj sānjariji. Najzad je rekao drhtāvim glasom:

— Ne mogu da se složim sa vama u tome da je radio dosadna stvar. Imam zato posve lične razloge. To što sam u ovom trenutku u mogućnosti da razgovaram sa vama, samo je zasluga radia. Da njega nije bilo u izvjesnom trenutku, moj buran život bio bi završio još prije od pet godina.

Posmatrao sam Torpa pažljivo, mučeći se da shvatim smisao tih čudnih riječi. Ali, ne brinući se za moje mišljenje, on je nastavio:

— Vidite, baš ova arija što je sad čujemo bila je ta, koja mi je spasila život. Razumijete li sada zašto sam tako zbunjen? . . .

Glas pjevačā se i dalje čuo uz zvuke orkestra i moj prijatelj je bio potpuno pod uticajem čarobnih akorda. Ja sam poznāvao tu ariju:

— To je „Pjesma zvijezdi", iz opere „Tanhajzer" — rekao sam. — Od Vagnera.

— Da, tako je, odgovorio je on.

Kad je taj komad završen, moj prijatelj Torp bio je još neko vrijeme jako uzbuđen. Ja sam ćutao. Međutim on se malo po malo smirio i tada mi je ispričao slijedeće:

— Sasvim nehotice vi ste ušli u jednu veliku tajnu moga života, dragi prijatelju. Ne znate sve, ali poslije ovoga što sam rekao, moram vam dati potrebna obavještenja, inače biste mogli misliti da sam poludio.

Ja sam protestovao, ali je on nastavio:

— Prije pet godina nisam bio ovako bogat kao sada. Svaki čovjek mora u svom životu da prođe kroz kritične trenutke: tu se radi o pobjedi ili porazu, o životu ili smrti. Ja sam također prošao kroz jednu takvu strašnu krizu, gdje se čovjek instinktivno maša revolvera . . . U to doba stanovao sam u jednom malom i neuglednom stanu u centru. Jedno popodne, očajan zbog nekih plaćanja na koja nisam mogao da odgovorim, gonjen od nemilosrdnih povjerilaca, vratio sam se kući potpuno slomljen, riješen da završim sā svim tim nedaćama.

„Postupio sam kao što se obično radi u takvim prilikama, napisao sam potrebna pisma i izvadio revolver iz fijoke . . .

Jasno sam vidio da je sada ponovno preživljāo u mislima te strašne trenutke.

— Baš kad sam prinio revolver slijepočnici, — nastavio je on, — u susjednom stanu počeo je da zvuči radio aparat. Svirana je ova ista pjesma koju smo sada čuli. Svakak je i vama još ranije bila poznata. To je jedna klasična stvar, jedna od najljepših i najdubljih u cjelokupnoj muzičkoj umjetnosti.

„Što se tada preobratilo u meni? Toga ni danas nisam potpuno svijestan. U svakom slučaju, ta božanstvena muzika je imala na mene jakog dejstva. — Ona je savladala moje premorene živce, proizvela je u meni neki preobražaj koji se neda opisati. Revolver je ispao iz moje ruke. Slušao sam i dalje, slušao sam sa napregnutom pažnjom, i činilo mi se kao da se rasturila neka magla koja je dotle obavijala moj mozak. Spustio sam se plačući na jednu fotelju. To je bila duševna reakcija, to je bio spas.

„Tako sam osjetio da u životu ima ipak nekih dobara zbog kojih treba živiti, koja mogu čovjeku mnogo što šta nadoknaditi, utješiti ga, prenijeti u zaborav, u preziranje sitnica od kojih zavisimo. I . . . ja sam se odlučio da živim i dalje".

Moj prijatelj Torp je bio ućutao. Gledao me, pitajući se svakako da li sam ga dobro razumio. Odjednom mi je pružio ruku.

To je sve prošlost, i to nesrećna. Ali, sad svakako možete shvatiti zašto moram da budem zahvalan radiu i zašto ne mogu da se pridružim vašem negodovanju protiv njega.

Doslovno donašamo slijedeće :

Uredništvo „Tribune" šibenik

Molim da izvolite objaviti u Vašem cijenjenom listu ovu ispravku i objašnjenje :

U članku : „Glavna godišnja skupština Sokola" (Tribuna od 22 I. 1935) pored ostaloga iznosi se da mi je „pretsednik" uskratio reč zbog „nekih" uvreda upućenih na „adresu pretsednika" . . . . . „I prema predlogu g. Dr. Montane isti se stavlja pred časni sud zbog uvreda pretsedništvu". Apsolutna je izmišljotina da postoji odluka te skupštine, da se ja predam Sudu časti. O tome se nije u opšte odlučivalo, pa ni predloga nije bilo, sem što je g. Dr. Montana, (bez dozvole) vikao na sav glas, da se predam Sudu časti radi uvreda upravi.

Uprava to nije uzela u postupak, a kamo li da ga je dala skupšlini na glasanje.

Kakvi su razlozi rukovodili g. Dr. Montanu, da se ovako žučno zalaže za uvredjenu čast Uprave, malo me se tiče, ali je očevidno da g. Dr. Montana rdjavo poznaje Sokolska pravila, bar u ovom slučaju. U ostalom, ja jedva i poznajem tog gospodina i kao gradjanina, i da nije bilo jednog lekarskog pregleda, svakako nikad ga ne bih ni upoznao, pa me jako čudi radi čega se on toliko zalaže za čast Uprave, a nije njen član bio! Možda je to bouton visokokulturne gospode, ali ja nikada ne bih dozvolio da ma ko brani moju čast, a još manje da bude tužitelj bez moje dozvole.

Što se tiče oduzimanja reči to je doista učinio g. Trive, ali radi sasvim drugoga pitanja, pa i po drugi put (odmah iza toga), kako izgleda za uvek dok sam u ovom sokolskom području, i to radi uvrede Upravi. Nije mi poznato da postoji i takvih pravila u ma kakvom društvu, da se objektivnom govorniku može oduzeti reč za godinu dana, pa mislim da se sa tim htela izbeći jedna časna i objektivna kritika, svega onoga što je u Sokolu nesokolsko i što koči njegov napredak, ili možda sitna taština gdje je jedan učitelj, odnosno školski nadzornik, bio u mogućnosti da oduzme reč profesoru koji je bio starosta u godinama u kojima g. Trive, možda nije bio ni soko ?

Ovu ispravku dao bih i ranije, ali sam čekao da me pozove „časni sud" ili da ispravku učini sama Uprava, pa kako nije učinjeno, ni jedno, ni drugo, učinio sam to ja, i to isključivo radi sokolskih interesa, a za mene je sve ovo bez značaja i interesa u opšte.

Uredništvu zahvaljujem na usluzi

Bogić P. Miloševič v. r.
profesor

Šibenik, 22, II. 1935 g.

Najvažnije radio emisije

Subota

20 *Bruselles* godišnjica premijere opere „Židovka" (izvedci) — 21.10 *Konigsberg* operna glazba — 21 *Lugano* „Don Pasquile" od Donizettia — 19.15 *Riga* oratorij „Mesija" — 20.45 *Rim* opera — 19 *Zürich* zvona. —

DRŽAVNE NABAVKE

(Oglase kod Trg. Ind. Komore Split)

Izrada triju magazina u Divuljama kod Trogira licitacija na 2/3 1935.

Izdavanje pod zakup zemljišta na stanici Čašak za podizanje kioska, licitacija na 4/3 1935.

Lanena jedrenina dobava za Kdu Pom. Arsenala Tivat — ponude do 28/2 1935.

Tijesno

Tijesno, dne 18 II 1935

U nedjelju 17 o. m. održana je u Betini prijateljska nogometna utakmica izmedju Tješnjanskog Omladinskog Sportskog kluba T.O.Š.K. i Betinskog Omladinskog Sportskog kluba B.O.Š.K. koja je završila sa pobjedom Toška sa 5:1 (3:0).

„Bošk" je bio pojačan sa 2 igrača „Raduća" Murter.

Istakao se od strane Toška centar half Crvelin i bek Špehar, dok kod Boška se opaža da su slabo istrenirani, pak su i ako je igralište vrlo nepropisno, dali slabu igru.

Sudio je Gosp. J. Božikov iz Murtera vrlo objektivno.

Obrovac

Krađa sokolskog novca

Tu skoro su nepoznati kradljivci provalili noću u zgradu osnovne škole u Karinu i iz nje odnijeli sveukupne novce Sokolske čete u iznosu od 340 dinara. Istraga se vodi.

— —

Potreba poštanskog ureda

U selu se Karinu već odavno osjeća potreba poštanskog ureda i to najviše zbog velike udaljenosti od nadležne pošte Obrovac (oko 20 km). Osim velikog broja stanovništva (1800) danas u selu ima 10 službenih nadleštava i tri sokolske jedinice.

Nedavno su mjesne starješine sela i starješine nadleštava podnijeli molbu na Primorsku direkciju pošte i telegrafa za uspostavu poštanskog ureda u selu.

Koliko stanovništvo sela, toliko se i sva nadleštva nadaju, da će se ovoj opravdanoj potrebi udovoljiti.

Otkrivanje spomenika Blagopočivšem Kralju-Mučeniku u Prčnju

I ako je stanovništvo Boke Kotorske i Južne Dalmacije oskudno u materijalnim prilikama, ipak potreseni tragičnom smrću svoga Vladara, pohitali su u jedan mah da dadu izraza svome bolu i da ovjekovječe svoju odanost prema Njemu. Ovaj prilog nije se sastojao u nekim bogzna kakvim sumama, ali ga je skroman narod dao od srca. Treba napomenuti i to, da su dobar dio pridonijeli i đaci Pomorske Akademije nastanjeni u Prčnju koji su si uskratili na hrani, sa mo da bi se bar donekle odužili svome Velikom Vladaru. Ovi skromni prilozi pridonjeli su to, da se koncem februara otkrije spomenik Blagopočivšem Kralju Ujedinitelju u Prčnju.

Spomenik je rad beogradskog kipara g. Tomića. Otkrivanje ovog prvog spomenika na plavom Jadranu prisustvovati će cijeli narod Zetske banovine. R. K.

Pobuna radnika u Milanu

Milanski radnici protestiraju zbog umorstva jednog svog druga

Milano, — U zatvoru u San Vitore bio je nedavno umoren antifašista Mario Villa, jer je odbio, da kaže imena onih antifašista, koji su se zajedno s njim borili, á koje policija nije uhapsila. Kad se je u Milanu doznalo za smrt Ville, naročito u krugovima radnika, u kojima je on bio poznat kao antifašistički borac, nastalo je ogorčeno raspoloženje. Interesantno je, da je u demostracijama, koje su se dogodile u nekim tvornicama, učestvovalo i ono radništvo, koje se je moglo smatrati fašističkim. Čak i fašistički škvadristi, koji su ranije suzbijali Villu i njegovu akciju, učestvovali su u zajedničkom protestu zbog inkvizitorskog postupka u fašističkim tamnicama. To je karakteristično, jer danas i oni radnici, koji su se ranije zalagali za fašizam ustaju protiv fašizma i traže slobodu, kruha, rada i mira. Policija je povodom ovih demostracija provela nekoliko desetaka aretacija. (Informazione Italiana).

Hiljadu i tristotine antifašista iza lijesa jednog mladića, koji je dva puta osuđen od specijalnog tribunala

Milano, — U jednom mjestu provincije Emilije umro je jedan mladić antifašista od 21 godine, koji je već dva puta bio osudjen od Specijalnog tribunala zbog svog političkog antifašističkog djelovanja. Kad su ga pokopali iza njegova lijesa išlo je 1300 ljudi, koji su došli sa svih strana provincije da iskažu svoje posljednje poštovanje borcu protiv fašizma i da protestiraju protiv strašnog postupka u talijanskim tamnicama od čega je mladić i umro. Pogrebne troškove su platili antifašistički besposleni radnici.

Mnogi mladi zadrani žive tako bjedno da nemaju sredstava niti za troškove oko molbe za uposlenje

Zadar, — O strašnim ekonomskim i socijajnim prilikama u Zadru već smo više puta pisali. Stanje je takvo, da ga nije lako opisati. Želimo ovaj put da zabilježite to, da niti fašisti sami ne mogu više a da ne priznaju veliku bijedu zadarskog gradjanstva. Najgore prolaze mladi ljudi, koji su spremni da prime svaki posao, ali ga nema. Oni koji svršavaju škole, kao i oni, koji nemaju škola, gladuju formalno. To priznaje čak i fašistički zadarski list „San Marco" i to u jednom uvodnom članku pod naslovom „Nezaposlenost i natječaji". Tu govori o natječajima za službe u Italiji općenito, a na kraju se osvrće na prilike u Zadru. Konstatuje, da je u Zadru mnogo nezaposlenih, ali u svim posljednjim natječajima za javne službe u Zadru je uložena samo jedna molba . . . Zašto? Zato jer mladi zadrani nisu u stanju da snose niti one troškove oko molbe! A pored toga mnogi ne ulažu molbe i zato, jer se je okorjenilo mišljenje, da su ti natječaji samo formalne naravi, a da mjesta i onako dobivaju nekoji, koji su već ranije odredjeni za ta mjesta. To sve kaže „San Marco" u svom broju od 6 februara 1935 na uvodnom mjestu. Prevest ćemo onu najznačajniju rečenicu :

Ulagači novčanih zavoda u Mostaru

Održali su dne 27 januara 1935 svoju komemorativnu skupštinu u gradskoj vijećnici uz zadovoljavajući broj prisutnih ulagača,

Skupštini je predsjedao gosp: profesor u penziji Bratičević Ivan.

Sa skupštine je odposlana pozdravna depeša Njeg. Visoč. Knezu Namjesniku i gosp. Predsjedniku Ministarskog Savjeta u Beograd.

Potom je otposlana predstavka udruženih ulagača novčanih zavoda u Mostaru i to: Njeg. Visoč. Knezu-Namjesniku, gosp: Predsjed. Ministarskog Savjeta, gosp: Predsjedniku Narod. Skupštine, gosp: Predsjedniku Državnog Senata, gg. Ministrima Financija, Trgovine i Obrta i Poljoprivrede. Predstavka u kojoj su istaknuti, konkretni dokazi sa predlozima po kojima ulagači novčanih zavoda traže svoju pravednu zaštitu i Državnu intervenciju, sastoji iz 3 tačke i to: Zaštita zemljoradnika, zaštita novčanih zavoda i intervencija Države.

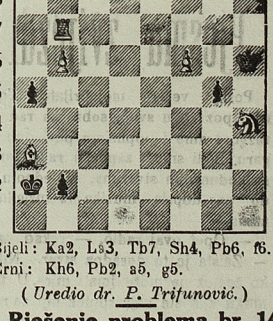
U predstavci je naročito naglašeno bijedno stanje malih ulagača, te obzirom na loše ekonomske i gospodarske prilike, koje vladaju zamolilo se sve mjerodavne faktore, da pri donošenju nove uredbe o razduženju zemljoradnika donesu Zakon po kojem će biti svi državljani jednako zaštićeni a bez povlaštenja jednih na štetu drugih.

Polažući nadu u naše mjerodavne faktore, koji u mnogo slučajeva iskazaše ljubav svom paćeničkom narodu i u toj nadi očekujemo od njih pravedno riješenje i da će za volju pravdi našu predstavku uzeti u pretres i da će ulagače novčanih zavoda širom naše Kraljevine Jugoslavije u zaštitu uzeti.

Molimo sve ulagače novčanih zavoda širom naše domovine, da se organizuju i da kao organizovani faktor zajednički istupe pred mjerodavne faktore u svrhu zaštite naših teškom mukom stečenih uloga, koje u najboljoj nadi povjerismo našim domaćim novčanim zavodima.

ŠAH

Br 15
Konačnica od Holma

Bijeli : Ka2, Ls3, Tb7, Sh4, Pb6, f6.
Crni : Kh6, Pb2, a5, g5.

(*Uredio dr. P. Trifunović.*)

Rješenje problema br. 14

1) h7 + !!! Kh7 2) La4!! Tb2+ 3) Lc2+ !!! Tc2+ 4) Kf3!!

Prodava se: nekoliko rabljenih pisaćih stolova ormar za tiskanice, werthein blagajna mala i velika.

„U posljednjim natječajima za javne službe iz Zadra je otišla samo jedna molba. Znamo, da je ekonomska situacija mnogih mladića tako teška, da ne mogu podnesti niti troškove za učestvovanje u natječajima"

Stampa i vlasništvo: Odlik, Graf. Zavod Tisk E. VITALIANI i SIN, Šibenik Odgov. urednik, Hamilkar Vitaliani